

hvorefter man kunde bedømme, hvorledes det nuværende Fattigvæsen stiller sig, hvormange der ere under 60 Aar af dem, der nyde Understøttelse af det, og hvormange der have naaet denne Alder og derover. Dette veed man ikke, og jeg er altsaa tvungen til at være overfladisk, thi jeg kan ikke sige noget Bestemt derom. Naar man nu ser hen til, hvorledes det gaar til i Sivet, saa er det ikke altid saaledes, at det kniber mest for Folk, naar de komme høit op i Alderen; thi da have de som oftest en eller anden Støtte, som de enten selv have erhvervet sig, eller naar det er Folk, som længe have opholdt sig paa et Sted og have været stræbsomme, have de skabt sig et saadant Bekjendskab, at de derigjennem have en ikke ringe Støtte. Men der er Mange, som ikke have naaet denne Alder, især Folk, der ere meget bebyrdede med Børn, som naar Eggdom slaar sig til, ere nok saa uheldigt stillede. De have deres Børn, som de skulle forsørge, men de have hidtil ikke kunnet naae at faae fortsatte Indskud i en af disse Anstalter, og de have endnu ikke sikket sig en Hjælp i en Sygekasse; de have altsaa ingensomhelst Ret til at komme ind under denne Paragraf. Altsaa maa de komme ind under den anden Paragraf, nemlig § 5's Forsørgelsesret. Men saa ser jeg egentlig ikke ret, hvorfra Forsørgelsestaxen har Midler til at understøtte dem. Midlerne til §§ 3 og 4 kan man uden videre tage af Kommuneskatsen og Statskassen, men Midlerne til dem, som jeg antager i alt Fald foreløbig ville blive dem, der komme til at trænge haardst, ere dem, der ere foreslaaede i § 2. Frivilligheden ville de Herrer ikke have Noget at bestille med, den ville de ikke engang appellere til, og De kunne være fuldkændig overbeviste om, at efter den Maade, hvorpaa de have stillet sig i §§ 3 og 4, skal Frivilligheden nok vide at blive borte fra Dem. Nu vil jeg altsaa spørge Dem: Naar man ser hen til, hvorledes det gaar i det daglige Liv, hvor Folk ofte sidde med en stor Børneskole og ikke have været saa heldige, at de have kunnet sikke sig ved fortsatte Indskud, ere de da henviste til § 5, som jeg ikke kan se har Midler til at hjælpe dem, eller er det Meningen, at de skulle paa det egentlige Fattigvæsen? Det maa være dette Sidste, altsaa disse Folk skulle være de uverdige. Jeg tror ikke, at Udvalgets Flertal her har været heldigt, men det er ikke saa besynderligt. Det kan siges — det skal jeg villig indrømme — at det er et første Forsøg, og det skal være særdeles heldigt, om man traf et godt Forsøg, den første Gang man kommer ind paa Forsøgenes Gebet; saa at jeg paa ingen Maade skal laste Flertallet. Gaar man nu ind paa Flertallets Tanke og siger, at saaledes som vi nu have foreslaaet Lovudkastet indrettet, haabe vi, at det vil afhjælpe den væsentligste Trang, og at vi derigjennem ville komme saa vidt, at saare saa skulde trænge til at gaa til det offentlige Fattigvæsen —

og jeg forstaar deres Tanke derhen, at de mene, at ingen værdig Trængende, som virkelig har villet sørge for sig selv og Sine, skal komme paa det offentlige Fattigvæsen — saa siger jeg: Sæt nu, at denne Tanke virkelig sker Fyldest, saa ligger deri et Princip, som jeg tror ikke er heldigt, i alt Fald for Dieblisset; thi det vilde jo være at tage Hovedbestyrelsen fra de nuværende Kommuneraad og lægge dem over til en anden Autoritet, som er valgt paa en anden Valgbasis. Sa, Flertallet siger i sin Betænkning — i alt Fald flere af dets Medlemmer, — at, naar dette Lovudkast bliver til Lov, vil der ikke være saa stor Trang til at faae en anden Valglov for de kommunale Valg. Deri giver jeg Flertallet fuldkommen Ret. Det vilde der ikke være, og hvorfor? Fordi da den væsentligste og vigtigste Bestyrelsesgren er taget fra det kommunale Raad og langt over til et andet. Jeg skal her slutte mig til den Udtalelse, der kom fra min ærede Sidsmand, det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds, da han paaviste, hvilke uheldige Følger det kunde have indenfor Kommunens Grændser at have skabt saa at sige to rivaliserende Bestyrelser, den ene bestyrende, den anden kun betalende. Dette vil rigtignok være en Besynderlighed. Men jeg har tillige stor Frygt for, at der derved vil stables nogle andre Ulemper, som vilde være mere beklagelige, end dette Andet er besynderligt; thi det er dog det Mærkværdigste af det Hele, at vi her skabe et Raad, som uden videre kan udgive saavel af Statskassen som af Kommuneskassen. Kommunens Bestyrelse har ingen Indflydelse herpaa, den kan sende to Medlemmer derind, og det Hele, disse kunne gjøre, er at staa som en juridisk Kontrol, der skal paase, at der ikke gjøres noget Ulovligt; men jeg synes egentlig ikke, at dette Raad saa let kan komme til at gjøre noget Ulovligt, det skal det sandelig nok vide at undgaa — det vil sige: Altsammen under Forudsætning af, at Loven kommer til at virke i saa stor Udstrækning — hvilket jeg ikke tror — som det ærede Flertal mener. Nu veed jeg meget vel, at Flertallet siger: Vi have jo den fulde Betryggelse gjennem den Kontrol, som Indenrigsministeren kan udøve. Jeg har forgojves set efter denne Kontrol. Indenrigsministeriet kan gennemse Regnskaberne; men nu gad jeg dog nok vide, hvorledes et saadant Regnskabsgennemsyn egentlig skal kunne give noget bestemt Indblik i den indre Styrelse i Kommunen, da der ikke er nogen Kontrol mellem Ministeren og den Autoritet, vi nu her ville skabe. Jeg skal nu aldeles se bort fra dette, som jeg antager, ikke ringe Arbejde, hvormed vi herved bebyrde Indenrigsministeriet. Det maa jo være Ministeriets Sag at forlange og Rigsdagens Sag at bevilge Midlerne dertil. Dette er noget ganske Andet; men at Indenrigsministeriet her kan udøve nogen Kontrol, som i og for sig er en Kontrol, kan jeg ikke se. Der foreligger et Underendringsforslag fra to af Flertallets Medlemmer,